

HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU

K O Z A R S T V O

DEZINFEKCIJA STAJE, PRIBORA I STAJESKE OPREME

Za uspješan uzgoj stoke, odnosno osiguranje zdravog i produktivnog stada, stočari trebaju znati osnove dezinfekcije da bi je mogli na svom gospodarstvu i provoditi.

Svrha sanitacije (čišćenja) i dezinfekcije jest uništavanje mikroorganizama u staji, ponajprije patogenih, što u životinja uzrokuju zarazne bolesti i različite infekcije (upale), od kojih životinje obolijevaju, ali mogu i uginuti.

CILJ DEZINFEKCIJE JEST SPREČAVANJE ZARAZE I NJEZINA ŠIRENJA U STADU.

Razlikujemo:

1. **preventivnu dezinfekciju** - minimalno jedanput godišnje (*da bi se spriječila zaraza*);
2. **raskužbu** - kada se pojave uzročnici bolesti (*da bi se uništili uzročnici bolesti*).

Dezinfekciju počinjemo temeljitim čišćenjem.

Iz staje treba iznijeti sav pokretni inventar i temeljito ga vani očistiti. Sijeno, slamu, općenito stelju, hranu i druge manje vrijedne predmete treba spaliti ili kompostirati.

FAZE DEZINFEKCIJE

1. mehaničko čišćenje:

- temeljito suho čišćenje,
- sve namočiti hladnom vodom,
- oribati oštrim četkama ili metlama,
- isprati hladnom vodom

ili

- nakon namakanja umjesto ribanja prljavštine upotrijebiti visokotlačne uređaje;

2. sušenje očišćene staje i pribora;
3. dezinfekcija staje i opreme:
 - više puta temeljito poprskati pripremljenom otopinom dezinficijensa;
4. potpuno osušiti objekt i opremu;
5. useliti stoku.

DEZINFICIJENSI

Izbor ovisi o vrsti mikroorganizama i obliku proizvodnje:

- najčešće klorni preparati (Izosan G, klorno vapno), vapneno mlijeko i kaustična soda;
- koriste se vodene otopine:
 - a) hladnog dezinficijensa;
 - b) vrućeg dezinficijensa (60-70°C) - većeg baktericidnog učinka.

Dezinfekcijsko sredstvo raspršuje se pomoću različitih prskalica.

Za pripremu radne otopine dezinficijensa:

- treba izračunati kvadraturu staje (pod + zidovi + strop + hranilice + pojilice);
- slijediti upute proizvođača dezinfekcijskog sredstva (na 1 m² površine staje = 0,5 - 1 litra otopine dezinficijensa).

Primjer:

- kaustična soda (2 - 4 % otopina):

2% otopina kaustične sode = 100 litara vode + 2 kg kaustične sode;

4% otopina kaustične sode = 100 litara vode + 4 kg kaustične sode.

Najbolje je cijelu staju i opremu dvaput ili triput temeljito poprskati.

Nakon dezinfekcije zabranjeno je ulaziti u staju do trenutka kada se useljava stoka.

DEZINFEKCIJA ZEMLJIŠNIH PODOVA:

- otkopati površni sloj zemlje (10 cm);
- nasuti zdrave, nezaražene zemlje s drugog mjesta;
- sve poprskati:

20% otopinom klornog vapna ili

2% otopinom formalina u dozi 20 ml/m².

Čišćenje i dezinfekcija mora biti savjesna i stručna!

Brzopleta i površna dezinfekcija suvišan je i nedjelotvorno utrošen rad, vrijeme i novac, a korist je malena ili nikakva.

Bez dobre dezinfekcije nema uspješne stočarske proizvodnje.

DEZINFEKCIJSKE BARIJERE (DEZ-BARIJERE)

To su posebno pripremljene površine (posude, betonska udubljenja u tlu) preko kojih moraju proći ljudi i vozila prije ulaska u staju ili farmu, a da bi se spriječilo unošenje mikroorganizama u staju ili farmu.

Dez-barijere moraju biti postavljene:

- da se ne mogu zaobići ili preskočiti
- dubine najmanje 6-8 cm

Dezinficijensi:

- agresivniji (klorni preparati, kaustična soda, karbolna kiselina),
- otopina jače koncentraciji.

Povremeno mijenjati otopinu!

Ako dez-barijere nisu natkrite, nakon svake kiše - nova otopina.

Dez-barijere za motorna i dr. vozila tako su izgrađene da se lako prelazi preko njih.

U manje dez-barijere za dezinfekciju obuće ljudi najbolje je postaviti sintetske spužve prelivene otopinom dezinficijensa - češće ih prati i mijenjati.

Na ulazu u staju postaviti posudu s dezinficijensom za dezinfekciju ruku.

PAŽNJA !!

Dezinficijens u dez-barijeri ne smije poništavati djelovanje dezinficijensa kojim je dezinficirana nastamba.

Autor: **VIŠNJA MAGDIĆ**, dipl. inž. agr.

Odgovorni urednik: dr. sc. Ivan Katalinić

Grafička priprema: Damir Ravlić

Tisak: FiLeDaTa, Zagreb

Nakladnik:

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

Ulica grada Vukovara 78 • 10000 Zagreb

telefon: (1) 61 06 190 • fax: (1) 61 09 140

e-mail: hzpss@hzpss.hr

http://www.hzpss.hr/

Za detaljnije informacije obratite se savjetniku HZPSS